University of South Florida
Digital Commons @ University of South Florida

Sacred Leaves Manuscript Collection | Community and Campus Partnerships

1491

Pages from the past. History of the written word. Various leaves - No. 31 Hortus Sanitatis

Jacob Meydenbach

Follow this and additional works at: https://digitalcommons.usf.edu/sacred_leaves

Recommended Citation

Meydenbach, Jacob, "Pages from the past. History of the written word. Various leaves - No. 31 Hortus Sanitatis" (1491). *Sacred Leaves Manuscript Collection*. 210.
https://digitalcommons.usf.edu/sacred_leaves/210

This Text is brought to you for free and open access by the Community and Campus Partnerships at Digital Commons @ University of South Florida. It has been accepted for inclusion in Sacred Leaves Manuscript Collection by an authorized administrator of Digital Commons @ University of South Florida. For more information, please contact scholarcommons@usf.edu.

Caput.xvj.

Bubo. Ex.li.ō na.re. Bubo nomē hz a vocē sono. fugit ucē. in ecclesijs habitat ⁊ oleū de lampadibꝫ bibit. sterco-ribus tū eas defedat. oua q̄z columbe bibit. mures venat. hac q̄z volucres cetere capiūtur. Qū vero ab illis auibꝫ q̄ in luce habitāt impugnat: resupina pedū vnguibꝫ se defendit. Aresto. Bubo sicut ⁊ vespertilio victū sibi nocte acq̄rit. Monedula pugnat cuz bubone. q: bubo debilis ē visus apud meridiē. Jōcꝫ corvus ille rapit oua bubonis ⁊ comedit. corvus q̄ppe fortior est de die: ⁊ bubo de nocte. Itacꝫ bubo ⁊ corvꝰ inuicē sibi aduersant in nidis. Corvꝰ meridie comedit oua bubonis. ⁊ bubo nocte comedit oua corui. Cetereq̄ aues circa bubones volāt. ipsumq̄ deplumant. multa nāq̄ pars auium eum odit.

Operationes

A ¶Auicē. Sanguis bubonis valde cōfert asmati similiter etiā ius ⁊ caro ipi⁹. ¶ Phisio.
B Cor bubonis si appositū fuerit mulieri dormienti in parte sinistra omnia q̄ gessit narrabit. ¶ Plini⁹ li. xxix. Bubonis pedes vsti
C cū herba plātaginis cōtra serpētes auxiliātur ¶ Oculoꝝ cinis ei⁹ collirio mixtus claritatē oculis facere pmittit. ¶ Idē in li. xxx.
D Frenetice q̄z bubōis oculoꝝ cinerē īponūt.

Caput.xvij.

Buteus. Butoriꝰ ⁊ Botaurꝰ. Ex li.ō na.re. Buteꝰ ē de gñe accipitꝝ: iz paulo nigrior ⁊ tarda nimiū: pigraq̄ ad volādū. p̄da tū viuit: quā cū dolo vel languore aliq̄ aut pigricia detētā asseqū possit. Hec auis sapore dulcissima est. In li. vt sup̄. Butorius ē auis sic dicta a signo vocē. hz crura lōga. collū extēsum / rostrūq̄ longū ⁊ acutū sicut ardea. colore tū distās ab illa. ē eīn terre similima. Habitat circa stagna pisciū cibo cupida. Ranas comedit ⁊ venenata. Hec sola veris tpe p cantu vocē horrificā edit. In littore sub ardore solis in loco vbi pisces frequenter nouit. adeo q̄eta stat vt q̄si mortua appareat. vū fit vt cautē pisciby min⁹ suspecta sit. sed cū collū longū habeat breue recuruitate facit vt cū pisces incauti⁹ ei q̄si nihil premeditāti primauerint illos ad se colli extēsiōe trahat. ¶ Phisio. Botaurus q̄si bootaur⁹ ōr. eo q̄ thauri boatū. i. mugitū imitari videt. Rostrū eīn in terra paludinosa defigit. ⁊ ad modū thauri clamores edit. Exclusos pullos statī mr̄ sub ascell' collocat. Unuz se sub vna. alteꝝ sub altera. Pulli ꝯo materno corpori adherētes. Inceditq̄ mr̄ pullos sub alis fouēs. natorūq̄ rostrē pminētibꝫ cibos dulcit cōmēdās. ¶ Actor. Hec auis mihi eē videt onocrocul⁹. de q̄ inferi⁹ dicetur.

Caput.xviij.

Bibones ⁊ Blata. Isi. Bibones sunt qui in vino nascunt. q̄s vulgo muscione a musto appellāt. Unū Affroni⁹. Cū a me expectasset fabulare incipis ex ore bibones inuoluāt in oculis tuis. Blate a calore dicte sunt siquidē ⁊ cōprehēse manū tingūt. vū ⁊ blateū colorē dicūt. hoc animal lucem nō patit videre ꝯriū musce. Musca est lucipeta. Blata vero lucifuga. Ex li ō na.re. Blata ꝯmis est q̄ lucē videre nō patit. Unū per noctē tūmō ambulare ꝯsueuit ¶ Palladius de agricultura. Blate sunt apibꝫ inimi

ce sicut ⁊ lacerte. Vñ hmõi animalia ⁊ his si
milia oportet apum cástris vel aluearib lõ
ge iugare qui vult apes bene conseruare.

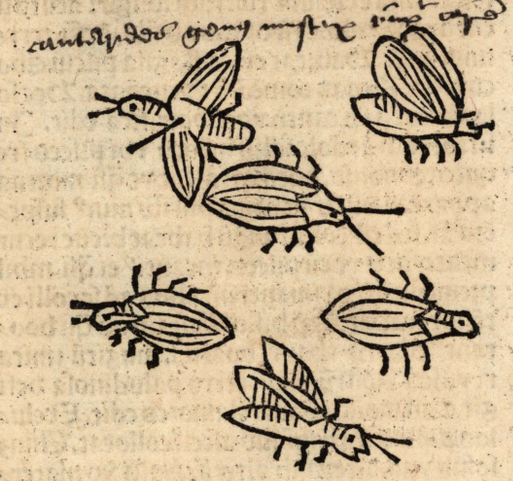

Caput. xix.

CAntarides latine ⁊ grece. arabice de
rarie vel irane. Pandecta cap. cxxxv.
Cantarides sunt animalicule quarũ
sunt efficacissime: que et in spicis frumẽti ad
huc florentis inueniuntur. Sunt hee va-
rie et quasi circa pennulas suas stricte et ob
longe. Hee enim vapore aceti suffocantur ⁊
in vase non picato reponuntur. Sunt cali-
de et acutissime. quæ licet scabiei vesice confe
rant: vesicam tamen si ex eis multa sumatur
quantitas. vulnerant atq; sanguinem min-
gere faciũt ⁊ interficiunt. ex quibus parua
accepta vrinam prouocant vehementer.

Operationes

A ¶ Sera. li. aggre. cap. de rarie. auto. Galie.
Experti sumus experientia non modica in
vnguibus leprosis. ⁊ inuenimus q̃ quando
ponitur super eas cũ ceroto confert multu
aut cum vnguento. auferunt enim vnguem
B et faciunt cadere totum. ¶ Et cantarides in
grediuntur in cõmixtione vnguentorum et
medicinarum que fiunt ad scabiem et egri-
tudinem cum qua eleuatur cutis. et in medi
cinis que euellunt erucas que dicuntur ca-
C pita clauorum. ¶ Et sunt quidam ex magi-
stris nostris qui dabãt ex eis in potu miscẽ-
tes parum ex eis ad prouocandum vrinam.
D ¶ Et quidam accipiebant alas ⁊ pedes ipa
rum solum dicentes q̃ hec conferunt illis q̃
sumpserunt corpora ipsa. Et alij dicebant
contrariũ huius. videlicet corpa ipsarum so
la iuuabant eos qui sumpserunt alas et pe-
E des eas. ¶ Ego vero miscui omnia simul cor
pora cũ pedibus ⁊ alis: ⁊ dedi. Ille aũt que
sunt magis iuuature ex eis sunt ille q̃ reperiũ
tur in tritico: in quas alis sunt linee citrine
in latitudine protẽse: ⁊ prie quãdo proijcis
eas in olla terrea noua: et claudis orificium
olle cũ panno lineo super vas in quo sit ace-
tum feruens: donec suffocẽtur ⁊ moriantur.
¶ Et similiter oportet q̃ fiat ex animali q̃ F
dicit poposti: qũ volum ipm reponere. Et
similiter est species aialis similis cantarib
in figura ⁊ virtute. Et similiter vermis viri
dis q̃ reperit super arborẽ pini. Virtus ei
est sicut virtus eas. Postq̃ vero sunt cãtari
des mortue inserant in lino ⁊ reponantur.
¶ Dyas. cap. cãtarides. Meliores ex eis sũt G
que sunt diuersor color. ⁊ in alis eas sunt li
nee transuerse citrine: ⁊ sunt grosse ⁊ oblon-
ge. ¶ Operatio aũt illas q̃ sunt vnius colo- H
ris est debilis: ⁊ virtus cãtaridas est putre-
factiua/calefactiua/vlceratiua. Et pter h
miscentur cũ medicinis cõueniẽtibus apo-
stematib cãcrosis: ⁊ ad scabiẽ vlceratã ⁊ em
petiginẽ. ¶ Et quãdo ponunt in nascalibus I
prouocãt mẽstrua. ¶ Et estimauerũt quidas
q̃ quãdo miscent cũ aliquib cõfectionib ad K
hidropisim pferũt pter virtutẽ eas quã ha
bent in prouocando vrinã ¶ Auicẽ. li. ij. cap. L
Cãtarides Dixerũt quidã q̃ sunt superflue
caliditatis. Et dixerunt alij q̃ sunt calide et
sicce in tertio gradu. sed primum ẽ veri. Et
cãtaris ẽ acris acuta/putrefactiua/adustiua
¶ Et eradicat verrucas linita: et fit ex ea ce M
rotum. et linitur ex eo albedo vnguis: et con
fert ei. ¶ Et eradicat vnguem mollificatum N
velociter: quando fit ex ea emplastrum. et re
mouet morfeam: ⁊ albaras linita cuz aceto.
et quando ex ea trita cum synapi fit linimẽ
tum: facit nasci capillos. ¶ Et similiter quã O
do coquitur cum oleo donec inspissetur: ⁊ li-
nitur super apostemata cãcerosa: et resoluit
ea. Et linitur super scabiem et emperiginem
¶ Inquit filius Mesarugie. Ipsa incidit P
vngulam valde: ⁊ parum de ea prouocat vri
nam valde. Et parum de ea adiuuat medici
nas prouocatiuas ad prouocandum absq̃
nocumento. Et prouocat menstrua: et facit
abortum. ¶ Dixerũt quidam: datur in potu Q
vna eas ei qui cõqueritur ꝗ vesica sua: et cõ
fert. Et dantur in potu tres tanasgi de ea: ⁊
exulcerat vesicam. ¶ Inquit Galienus. Ipa R
exulcerat vesicam. et est propterea quia fa-
cit materias acutas declinare ad eam a qui
bus corpus non euacuatur cum proprietate
que est in ipsa.

Caput. xx.